

1 – FILMOVÁ HVĚZDA

FAVBPalt_1

22. 2. 2017

Mgr. Šárka Gmitterková

Organizace kurzu

- 9 témat / 12 lekcí
- Každá lekce představí jeden či více zásadních textů z oblasti star studies / teorie herectví / recepčních studií a nastíní možné badatelské otázky pro obdobně nastavený výzkum
- Všechny texty budou k dispozici ve Studijních materiálech předmětu, ve složkách označených konkrétními daty
- Absolvování předmětu formou testu o 10 otázkách (konkrétní i otevřené)
- Vypsaná témata pro BDP v návaznosti na vyučovaný předmět – cca 5 až 8 témat, konzultace před zapsáním se k tématu je nutná

FAVBPalt1 + FAVz065

- Textual Analysis and Film Studies: Criticism, Interpretation, Evaluation (Dr. Tom Brown – Senior Lecturer in Film Studies)
- Projekce některých filmů s hvězdným obsazením (*Meet me in St. Louis*, *Jih proti severu*) + textuální analýza
- Lekce 10 (26. 4.) – 14:10 – 15:00, následuje výuka Dr. Toma Browna

Proč hvězdy?

- Jsou významným činitelem filmové i širší kulturní produkce.
- Jejich přítomnost v konkrétním filmovém díle ovlivňuje jeho žánrové zařazení, styl, produkci, marketing, popularitu a úspěšnost.
- Představují silné kulturní, ideologické a národní symboly.
- Jsou všudypřítomné - propojují film s řadou dalších médií a uměleckých forem.
- Vzbuzují silné divácké reakce.
- Výzkum hvězd jako korpus relevantních akademických studií.

Jak definujeme hvězdu?

- “Hvězdy jsou objekty, které září ve tmě.” (Richard Dyer)
- “Hvězdná osobnost jako amalgám sestává z obrazu hvězdy na plátně v kombinaci se soukromou identitou; tuto osobnost publikum jasně rozeznává a očekává v každém dalším filmu” (Ginette Vincendeau)
- “Filmové hvězdy jsou jedinečné osobnosti, které vzbuzují u svého publika zvláštní zájem.” (Joseph Garncarz)
- “Hvězdy jsou herci s biografií.” (Edgar Morin)
- “Hvězdy jsou komplexní osobnosti, které utváří mnohem víc než pouhá suma filmů, v nichž se objevily.” (Yvonne Tasker)

- “Filmové hvězdy jsou výzvou pro analýzu, neboť překračují hranice nejrůznějších disciplin: jsou produktem masové kultury, ale zároveň zahrnují divadelní hledisko díky vazbám na kategorie herectví, vystupování a umění; jsou marketingovým nástrojem i nositeli významů v kinematografii; jsou sociálním znakem, nesoucím kulturní významy a ideologicky motivované hodnoty, které se dotýkají nejskrytejších osobních zákoutí prostřednictvím touhy a identifikace; jsou to emblémy národní pýchy artikulované skrz tělo, módu a osobní styl; produkty kapitalismu a ideologie individualismu a přece nabízejí útočiště marginalizovaným skupinám.”

Christine Geraghty

úvod ke sborníku *Stardom, Industry of Desire* (s. xiii)

Hlavní oblasti výzkumu star studies

- Hvězdy z historické perspektivy – jak hvězdný systém přispívá k vývoji filmové, kulturní a mediální produkce?
- Lokální hvězdné systémy – hollywoodský hvězdný systém a / vs evropské, indické, asijské nebo africké hvězdné systémy?
- Hvězdy jako herci ve smyslu ztělesnění / zpodobnění – jak hvězdy fungují jako performeři?
- Hvězdy jako národní, kulturní, genderové, rasové a třídní symboly – jak hvězdy reprezentují nebo naopak narušují dobové představy?
- Hvězdy jako objekty pro fanoušky – jaká je role publika při konstrukci hvězd?

NOVÉ DIVADLO

OLDŘICHA NOVÉHO

VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ • STÝBLOVA PASÁŽ

**NOVÉ DIVADLO
OLDŘICHA NOVÝ**
VEDE

Dyer, Richard (2004): *Heavenly bodies. Film Stars and Society*. Abingdon, New York: Routledge, s. 1 – 16.

- Úvod ke třem detailním případovým studiím – Marilyn Monroe, Paul Robeson a Judy Garland => jakým způsobem každá z těchto osobností ztělesňuje dobové představy o sexualitě, etnicitě a sexuální identitě.
- Tyto studie jsou vědomě zaměřeny na konkrétní atributy v konkrétní éře a s ohledem na to, jak jednotlivé atributy ovlivňovaly výrobu a výslednou podobu filmů s hvězdným obsazením.
- **“Images have to be made.”** Ale ani klasický Hollywood neprodukoval koherentní, nekomplikované hvězdné obrazy; naopak, tyto konstrukty nabízejí řadu variací, náznaků a rozporů.

- “What the audience makes of star images is something else.”
- Publikum si může z hvězdných obrazů vybírat ty významy a pocity; variace, náznaky a rozpory, které se v daném hvězdném obrazu snoubí.
- Publikum není stejnorodé; naopak, jedná se o disparátní a roztržitou skupinu, která se může k jediné hvězdě vztahovat různorodými způsoby (feministická čtení Monroe, queer fanoušci Judy Garland).
- “Stars articulate what is to be a human being in contemporary society.” => hvězdy jsou exponovanými individuálními jedinci.

- Individualita – jako jedinci nejsme redukováni jenom na sumu sociálních rolí nebo činů. Představa vnitřního, neměnného a unikátního jádra, které dává smysl našim činům, pocitům a reakcím.
- Demokratická, svobodná (kapitalistická) společnost stojí na oslovení každého z nás jako konzumenta, jako svépravného subjektu, jako voliče, jako nositele určitého světonázoru, který můžeme bez ohledu na majetek či sociální postavení svobodně vyjadřovat
 - Ačkoliv je koncept individuality často napadán, jde o nezbytnou fikci k reprodukci tohoto typu společenského uspořádání.
 - **Hvězdy vyjadřují a ztělesňují tyto koncepce individuality.**

- Hvězdy nejenže ukazují na funkci vnitřní, soukromé identity jako pravdivé (VD, neautorizované biografie, pohled za scénu), ale také jak je tato pravdivost artikulována skrz těla.
- **“Particular ways of making sense of the body”**
konkrétní těla dostávají smysl ve vztahu ke konkrétním, historickým a kulturně specifickým představám o sexualitě, rase, genderu či kráse.
- Právě toto ztělesnění dobových diskurzů hvězdám dodává na autentičnosti, byť jde o konstruované obrazy.

Resumé

- Hvězda jako konstrukt sestávající ze soukromé veřejné osobnosti. Existuje na vícero mediálních platformách >> jde mnohem dál než za jednotlivé filmy.
- Hvězdy sice jsou konstruované objekty, ale obsažené a komunikované významy, pocity a postoje plně neovládá ani studio ani sama hvězda – klíčová role publika.
- Hvězdy vyjadřují a ztělesňují dobové koncepce individuality ve vztahu k sociálním rolím, diskurzům a stereotypům.